

Afrapportering på arbejdsprogrammet Fælles Fremgang for Furesø

Punkt 3.6: Løft af elever, der har svært ved indlæring

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
INDLEDNING.....	3
• Holistisk syn på læring og trivsel med blik for det nødvendige samspil mellem skole, fritidsliv og familie.....	4
• Inddragelse af idræts- og fritidsforeninger i en fælles indsats, der kan styrke udsatte elevers fritidsaktiviteter - herunder udbredelse af Fritidspas	4
STATUS	4
FREMADRETTET PLAN	6
MÅL.....	8
• Øget og mere forpligtende samarbejde med forældre	8
• Seminarer og foredragsaftener for forældre med ikke-vestlig baggrund – i	8
samarbejde med foreninger om betydningen af gode skoleresultater og dansk skolekultur	8
STATUS	8
FREMADRETTET PLAN	10
MÅL.....	11
• Fokus på læringsformer, læringsstile og relationer mellem lærer/elev	11
• Ekstra-kurser i dansk og matematik	11
• Lektiehjælp	11
• To-lærerordning/lærer-pædagog.....	11
STATUS	11
FREMADRETTET PLAN	12
MÅL.....	14
• Øget ledelsesmæssigt fokus, samarbejde og videndeling på tværs af skolerne	14
STATUS	14
FREMADRETTET PLAN	14

INDLEDNING

Furesø Kommunes skolevæsen placerer sig på de faglige resultater inden for top ti af de bedst placerede skoler i Danmark, og 20 % af de bedste elever klarer sig exceptionelt flot (se mere i kvalitetsrapporten for folkeskolerne: [Kvalitetsrapporten for folkeskolerne 2016-2017](#)).

Det samme gør sig gældende i forhold til elevernes trivsel, hvor Furesø Kommune er den kommune på landsplan, hvor færrest elever oplever at blive mobbet i skolen, og hvor Furesø ligger i toppen på landsplan ift. elevers trivsel i skolen. Der er dog en gruppe elever, hvor vi som skolevæsen fortsat har en vigtig opgave ift. at løfte elevernes faglige progression. Byrådets arbejdsprogram Fælles Fremgang for Furesø punkt 3.6 handler om denne gruppe:

Løft af elever, der har svært ved indlæring - Vi skal fremme resultater hos vores tosprogede elever og andre elever, der har svært ved indlæring gennem aktiviteter som f.eks.:

- *Holistisk syn på læring og trivsel med blik for det nødvendige samspil mellem skole, fritidsliv og familie*
- *Ekstra-kurser i dansk og matematik*
- *Lektiehjælp*
- *To-lærerordning/lærer-pædagogordning*
- *Øget og mere forpligtende samarbejde med forældre*
- *Fokus på læringsformer, læringsstil og relation mellem lærer/elev*
- *Seminarer og foredragsaftener for forældre med ikke-vestlig baggrund (i samarbejde med foreninger) om betydningen af gode skoleresultater og dansk skolekultur*
- *Øget ledelsesmæssigt fokus, samarbejde og videndeling på tværs af skolerne*
- *Inddragelse af idræts- og fritidsforeninger i en fælles indsats, der kan styrke udsatte elevers fritidsaktiviteter – herunder udbredelse af fritidspas.*

Lidt om målgruppen

Tosprogede elever er en betegnelse, som dækker over en meget sammensat gruppe af børn og unge i Furesø kommune. Lige fra børn og unge, der for nyligt er ankommet til landet, hvor nogle har flygtningebaggrund og andre er tilflyttere fra EU-lande, til børn og unge, som er danske statsborgere, men som kommer fra hjem, hvor fællessproget er et andet end dansk. Børn, der har svært ved indlæring, har forskellige behov og forskellige faglige forudsætninger. De kommer fra familier, der har varierede forudsætninger for at støtte op om børnenes lærings- og udviklingsmuligheder. Derfor er der i denne afrapportering også fokus på, hvordan vi styrker et øget og mere forpligtende samarbejde med forældrene.

Baggrund & Status

Furesø Kommunes skolevæsen placerer sig på de faglige resultater inden for top ti af de bedst placerede skoler i Danmark. Det samme gør sig gældende i forhold til trivsel, hvor Furesø ligger med helt i toppen. Vi har dog fortsat en vigtig opgave ift. at løfte elever fagligt, der har svært ved indlæring.

Furesø Skolevæsen har igennem en årrække arbejdet målrettet på at løfte de flersprogede elevers resultater jf. strategien for børn og unge med flere sprog. Karakterforskellen mellem flersprogede og dansksprogede er på ca. 2 karakterpoint, og der er en klar politisk målsætning om at mindske denne forskel.

Byrådet har i længere tid haft fokus på at løfte alle elever, så de bliver så dygtige, som de kan og mindske gabet mellem de flersprogede og de dansksprogede elevers resultater ved Folkeskolens Prøver. Disse målsætninger er fortsat aktuelle for indsatserne i Furesø kommune, og udgør det helt overordnede formål med både strategien for børn og elever med flere sprog og de konkrete mål og indsatser, som indgår i arbejdsprogrammet.

Forvaltningen anbefaler at Udvalget for skole og ungdomsuddannelse orienteres årligt om resultaterne ved Folkeskolens Prøver på deres møder i september, og som led i kvalitetsrapporten for Furesø Kommunes skolevæsen, som jf. Folkeskoleloven udarbejdes hvert andet år. Forvaltningen foreslår, at udvalget får status på de konkrete målsætninger, tiltag og handleplaner jf. arbejdsprogrammet 3.6 på et udvalgmøde i efteråret 2019. I den forbindelse kan udvalget endvidere træffe beslutning, om der ønskes en styringsdialog, som kan danne grundlag for den fortsatte prioritering af målsætninger ift. skole-hjem-samarbejdet, samarbejdet med foreningerne, faglighed og læringsformer (jf. ovenstående målsætninger).

For flere af eleverne i målgruppen, ”elever, der har svært ved indlæring”, er det afgørende at indsatsen ikke alene ses i forhold til eleven, men i højere grad er målrettet familien. Der afrapporteres på punkt 3.4 til februar 2019 og punkt 3.7 i januar 2018, hvor det vil fremgå, hvordan den forebyggende indsats ift. udsatte familier udfoldes.

Arbejdet organiseres i Center for dagtilbud og skole, der koordinerer arbejdet med de forskellige delindsatser, så det sker med det samme overordnede mål ”at løfte elever, der har svært ved indlæring”.

Nedenfor gives først en status på de forskellige punkter i arbejdsprogrammet, et forslag til en handleplan for det fremadrettede arbejde samt et oplæg til drøftelse af politiske prioriteringer.

MÅL

- **Holistisk syn på læring og trivsel med blik for det nødvendige samspil mellem skole, fritidsliv og familie**
- **Inddragelse af idræts- og fritidsforeninger i en fælles indsats, der kan styrke udsatte elevers fritidsaktiviteter - herunder udbredelse af Fritidspas**

STATUS

Implementering af det fælles læringssyn – et bredt syn på læring

I Furesø Kommune er vi i fuld gang med at implementere det fælles læringssyn. Det indeholder et bredt syn på læring, hvor de fagprofessionelle tilrettelægger læringsmiljøer i dagtilbud, skole og FFO, som skaber de bedst mulige forudsætninger for, at børn og unge udvikler deres faglige, personlige og sociale kompetencer. Det fælles læringssyn udtrykker en fælles forståelse af, hvordan børn og unge lærer og hvordan de pædagogiske medarbejdere understøtter børn og unges læring, dannelse og progression. Den brede forståelse af læring

indeholder tre dynamiske dimensioner, som lærere og pædagoger har fokus på i tilrettelæggelsen af læringsmiljøet:

- Indhold: Forståelse og færdigheder
- Drivkraft: Motivation og engagement
- Samspil: Relationer og interaktioner med omverdenen

Skolerne tilrettelægger læringsmiljøer og undervisningsforløb med udgangspunkt i det fælles læringssyn, hvor de tre kompetencedimensioner vægtes lige højt. Læringsmiljøerne er med andre ord med til at forme det hele menneske og bidrager til børn og unges oplevelse af, at de er en del af et betydningsfuldt lærings- og dannelsesfællesskab. Dette er især vigtigt for elever, der har svært ved at indlære, da eleverne ofte har negative skoleerfaringer, mistet tillid til egne evner og skal inkluderes i lærings- og dannelsesfællesskabet. I forlængelse af implementeringen af det fælles læringssyn arbejdes der på at styrke dannelsesperspektivet i Furesø Kommunes dagtilbud og skoler. Se afrapporteringen af arbejdsprogrammet punkt 3.1.

Styrkelse af det nødvendige samspil mellem skole, hjem og fritid

Furesø aktive foreningsliv er en vigtig ressource ift. at give elever mulighed for at indgå i stærke lokale foreningsfællesskaber med mulighed for at udvikle sunde fritidsinteresser, personlige og sociale kompetencer, der kan støtte eleverne i lærings- og undervisningssituationer i skolen.

Åben-skole-forløb giver børn og unge mulighed for at afprøve foreningsaktiviteter

Siden skolereformen i 2013 har vi i Furesø arbejdet på at styrke åben-skole-samarbejdet med foreningslivet, de kulturelle institutioner og erhvervslivet. Gennem åben-skole-forløbene bliver alle elever introduceret til et mangfoldigt udbud af foreninger i Furesø og til forskellige fritids- og idrætsaktiviteter både i skole- og FFO-tiden. I afrapporteringen for punkt 3.8 i arbejdsprogrammet, der blev fremlagt for Udvalget for skole og ungdomsuddannelse i august 2018, fremgår en status på åben-skole-samarbejdet mellem skolerne og foreningerne samt større åben- skole-forløb på tværs af skoler og foreninger.

I maj 2017 ansatte Center for dagtilbud og skole en åben-skole-playmaker (20 timer pr. uge) til at styrke samarbejdet mellem foreningerne og de kulturelle institutioner i Furesø Kommune og skolerne. Åben-skole-playmakeren faciliterer åben-skole-samarbejder mellem de enkelte skoler og foreninger og åben-skole-samarbejder på tværs af foreninger, skoler og FFO'er og kulturelle institutioner. Åben-skole-playmakeren og Furesø Fritidsvejledning arbejder tæt sammen omkring åben-skole-aktiviteterne for at udbrede kendskabet til Fritidspasset blandt elever og skolens medarbejdere, der ofte har det største kendskab til eleverne og familierne.

Åben-skole-forløb for nyankomne flersprogede elever, herunder elever med flygtningebaggrund

I basisklasserne introduceres nyankomne elever med flere sprog, herunder børn med flygtningebaggrund til foreningslivet gennem åben-skole-forløb tilrettelagt for basisklasserne i samarbejde med fx Red Barnet og Furesø Fritidsvejledning, herunder:

- Orienteringsløb med Farum Orienteringsklub (med fokus på oplevelser i naturen)
- Oplevelsesdag i samarbejde med Spejderne i Værløse, hvor basiselever var spejdere for en dag (fællesskabsdannende aktiviteter med fokus på gruppearbejde)

Introduktion til foreningslivet for nyankomne familier med flygtningebaggrund

Alle nyankomne familier med flygtningebaggrund bliver introduceret til foreningslivet i Furesø Kommune, herunder Fritidspas. De bliver introduceret individuelt kort efter ankomst til Furesø Kommune af familiekonsulenten for flygtningefamilier. Desuden afholder

Integrationsteamet/familiekonsulenten for flygtningefamilier hver uge Åben Rådgivning for flygtninge i Kulturhuset Galaksen. Dette er en tværfaglig og tværorganisatorisk indsats, hvor bl.a. Fritidsvejledningen også deltager og har et tæt samarbejde med Integrationsteamet. Familierådgiveren for flygtningefamilier holder derudover Åben Rådgivning for børn med flygtningebaggrund på Søndersøskolen og Lille Værløse Skole (de to skoler, der p.t. har børn og unge med flygtningebaggrund på basisholdene) hver uge. Her hjælpes børnene med fx opstart i foreningslivet, hvilket styrker børn og familiernes oplevelse af sammenhæng mellem skole, hjem og fritid.

Fritidstilbud til børn og unge

Mange børn og unge, herunder børn og unge, der har svært ved indlæring, kan i perioder opleve udfordringer i skolen, hjemme eller blandt jævnaldrende. I FFO'en kan man tidligt tage initiativer, når der er tegn på sårbarhed, mistrivsel, konflikter mv. hos en ung eller i gruppen af unge – også i samarbejde med forældre, skole eller andre relevante aktører. I FFO3 prioriteres ressourcerne til at skabe en god ramme for dette samvær: Kendte voksne, der har tid til at lytte og snakke, at samle de unge om et måltid mad, at være sammen med udgangspunkt i aktiviteter som brætspil, bordfodbold, krea-ting osv., som kan foregå inden for FFO3's fysiske og økonomiske rammer. I arbejdsprogrammet 3.9 afrapporteres i Udvalget for skole og ungdomsuddannelse i december 2018 om gode fritidstilbud til børn og unge herunder FFO3.

FREMADRETTET PLAN

Styrkelse af samarbejdet mellem skolerne og Furesø Fritidsvejledning, herunder udbredelse af fritidspas

I foråret 2019 skal kendskabet til Fritidsvejledningen og fritidspasset styrkes blandt skolernes medarbejdere via åben-skole-nyhedsbrevet, informationsmateriale til alle medarbejderne og ved at Fritidsvejledningen deltager på relevante medarbejdermøder på skolerne.

Fritidsvejledningen skal deltage på et møde med årgangsteamet på 1. klasseårgange på alle skolerne i første halvår af skoleåret for at sikre en tidlig indsats ift., at alle børn med behov for fritidsvejledning får kendskab og tilbud muligheden.

Sundhedsplejen og Fritidsvejledningen har gode erfaringer omkring tværfagligt samarbejdet ift. at hjælpe børn og unge ind i foreningslivet. De gode erfaringer skal deles med andre relevante fagpersoner.

Uddannelse af brobyggere i foreningerne

Punkt 4.2 i arbejdsprogrammet handler om "Udbygning af samarbejde med foreninger om inddragelse af udsatte børn, integrationsopgaver, parasport, senioraktiviteter og den åbne skole" samt "udbud af fælles trænerkurser". Forvaltningen anbefaler, at der etableres et netværk af frivillige "brobyggere" i foreningslivet, der kan hjælpe udsatte familier og flersprogede familier med at deltage i foreningstilbuddet. Brobyggernes rolle skal bl.a. være at hjælpe udsatte familier og flersprogede familier ind i foreningslivet og "oversætte" de kulturelle koder i foreningslivet og sikre kommunikationen til familierne omkring f.eks. stævner mv., så børnene får bedre forudsætninger for at deltage i foreningsfællesskaberne. Der afrapporteres på punkt 4.2 i Udvalget for kultur, fritid og idræt.

Politisk prioritering

Udvalget for skole og ungdomsuddannelse skal drøfte, hvorvidt de allerede eksisterende tiltag er dækkende. I forlængelse af afrapporteringen punkt 4.2 i arbejdsprogrammet om: ”Udbygning af samarbejde med foreninger om inddragelse af udsatte børn, integrationsopgaver, parasport, senioraktiviteter og den åbne skole” samt ”udbud af fælles trænerkurser” skal Udvalget for kultur, fritid og idræt prioritere uddannelse af brobyggere i foreningslivet, der har til formål at hjælpe udsatte familier og flersprogede familier ind i foreningslivet.

Forvaltningen anbefaler, at

Der nedsættes en tværorganisatorisk arbejdsgruppe på tværs af Center for dagtilbud og skole, Center for børn og voksne, Fritidsvejledningen (Kultur og Fritid) og Integrationsteamet (Jobcenteret). Arbejdsgruppen har til formål at styrke samarbejdet mellem skole, fritidsliv og hjem. Arbejdsgruppen skal løbende udarbejde anbefalinger til, hvordan de fagprofessionelle kan styrke samarbejdet mellem skole, hjem og fritid, så udsatte børn, flersprogede børn herunder nyankomne børn med flere sprog oplever øget faglig progression og trivsel i skolen. Der skal bl.a. tages udgangspunkt i de gode erfaringer fra Åben Rådgivning for familier med flygtningebaggrund.

MÅL

- Øget og mere forpligtende samarbejde med forældre
- Seminarer og foredragsaftener for forældre med ikke-vestlig baggrund – i samarbejde med foreninger om betydningen af gode skoleresultater og dansk skolekultur

STATUS

I Furesø Skolevæsen er vi i fuld gang med at styrke og udvikle skole-hjem-samarbejdet i forlængelse af strategien for børn og unge med flere sprog, integrationspolitikken 2018-2021 og Udviklingsudvalget på skoleområdets anbefalinger om at styrke og udvikle skole-hjem-samarbejdet på skolerne i Furesø, marts 2018.

Forskningen viser, at inddragelse af forældre omkring børn og unges læring og udvikling er afgørende i tilstræbelserne på at udligne læringsulighed. Forældre har en stor indflydelse på elevernes læring især i indskoling og på mellemtrinnet, hvorfor det er vigtigt at styrke et forpligtende samarbejde med forældrene omkring barnets læring og trivsel.

Charles Desforges (2003)

Styrkelse af samarbejdet mellem skole og hjem ift. udsatte familier

For flere af eleverne i målgruppen, ”elever, der har svært ved indlæring” er det afgørende at indsatsen ikke alene ses i forhold til eleven, men i højere grad er målrettet familien. I arbejdsprogrammet punkt 3.4: ”Styrket forebyggende indsats – udsatte børn og familier skal hjælpes” er der fokus på at styrke samarbejdet mellem sundhedsplejer, tandklinikker, familiehuse og PPR.

I arbejdsprogrammet punkt 3.7: ”Flere elever skal fastholdes i almene skoletilbud” er det en målsætning, ”at organiseringen ændres ift. at skabe tydelig struktur og klar ansvarsfordeling, der kan sikre hurtig adgang til ressourcer og bedre rådgivning ved fastholdelse af ressourcekrævende børn i almene skoletilbud”. Der afrapporteres på 3.4 i februar 2019 og 3.7 i januar 2018, hvor det vil fremgå, hvordan den forebyggende indsats

ift. udsatte familier udfoldes.

Styrket mindset med fokus på barnets og forældrenes ressourcer frem for mangler

De folkeskoler i Danmark, der i høj grad lykkes med at løfte elever, som har svært ved indlæring, peger på, at det er afgørende, at de pædagogiske medarbejdere arbejder ud fra et ressource-mindset. I praksis betyder dette, at medarbejderne ser efter ”zonen for nærmeste udvikling” frem for ”fejl og mangler” hos barnet og forældrene. I det pædagogiske arbejde på skolerne i Furesø Skolevæsen tages der udgangspunkt i børn og unges ressourcer og progression jf. det fælles læringssyn, så eleverne får mulighed for at udvikle tillid og motivation til egne faglige, sociale og personlige kompetencer. Et manglende ressource-mindset kan fastholde børn og unge og deres forældre i passive roller og medføre, at de bliver koblet af læringsmiljøet. Seks af skolerne har gennem det seneste år haft kompetenceløft for skolernes medarbejdere med fokus på at kvalificere og styrke inddragelsen af forældrene omkring børnenes læring og progression med udgangspunkt i et ressource-mindset.

Styrkelse af skole-hjem-samarbejdet med nyankomne forældre

Fem af skolerne i Furesø har det seneste år deltaget i pilotprojektet: ”Styrkelse af skole-hjem-samarbejdet med nyankomne flersprogede familier og familier med minoritetsbaggrunde”. Som en del af projektet blev nyankomne flersprogede forældre fra de fem skoler interviewet i to fokusgruppeinterviews for at undersøge forældrenes perspektiver på, hvordan skolerne i højere grad kan lykkes med at inddrage nyankomne flersprogede forældre og forældre med flygtningebaggrund i et forpligtende samarbejde omkring deres børns læring og progression. Medarbejdere og ledelsesrepræsentanter fra de fem skoler deltog efterfølgende i et kompetenceløft om styrkelse af skole-hjem-samarbejde med nyankomne flersprogede forældre og forældre med minoritetsbaggrunde. I forlængelse af pilotprojektet afprøver skolerne nye praksisser for at styrke skole-hjem-samarbejdet gennem fx anvendelse af Barnets bog (redskab til at afdække barnets ressourcer), samtalelektier, trivselsgrupper, nye måder at holde forældremøder og forældresamtaler for at sikre højere grad af forældreinddragelse. Disse tiltag er i tråd med Udviklingsudvalget på skoleområdet anbefalinger fra marts 2018: *”samtidig kan man med fordel se på mulighederne for at inddrage forældrene i udviklingen af selve samarbejdet og ved at afprøve nye veje i skole-hjem-samarbejdet, så alle forældre føler sig inddraget i et gensidigt forpligtende samarbejde”*.

Stavnsholtskolen har i indeværende skoleår allokeret timer til en skole-hjem-vejleder, der har til opgave at understøtte lærere og pædagoger i samarbejdet med forældrene via fx:

- Tidlig indsats og opfølgning på elevfravær
- Kontakt til familier, der ikke møder op til skolearrangementer
- Hjemmebesøg (formålet er at skabe en god relation, se eleverne på hjemmebane, god forståelse mellem skole og hjem)

Skolerne har forpligtet sig på at videndele om erfaringerne og resultaterne af indsatserne (ift. at styrke inddragelsen af forældrene i børnenes læring og progression) på tværs af skolevæsenet i den strategiske ledelsesgruppe på skoleområdet og som led i opfølgningen på strategien for børn og unge med flere sprog i foråret 2019.

Styrkelse af skole-hjem-samarbejdet i forårsperioden (FFO-tiden inden skolestart)

I foråret 2018 har FFO’erne styrket skole-hjem-samarbejdet i perioden, hvor børnene starter i FFO i overgangen fra børnehaven. På baggrund af sprogvurderingerne i børnehaven bliver der afsat ekstra tid til forældresamarbejdet, herunder vejledning til

hvordan forældrene kan understøtte børnene i den sproglige udvikling.

FREMADRETTET PLAN

Fortsat styrket inddragelse af forældrene omkring deres børns læring og dannelse

Skolerne fortsætter med at udvikle skole-hjem-samarbejdet med fokus på elevernes læring med udgangspunkt i et ressourcesyn.

Workshops for forældre der skal understøttes i at anvende den digitale kommunikations platform AULA

Til august 2019 starter AULA (den digitale kommunikations platform) op på skolerne i Furesø og afløser Forældreintra. Under seminaret for skolebestyrelserne i Furesø Skolevæsen den 14. september 2018 pegede forsker Maria Ørskov Akselvoll på, hvordan forældrenes økonomiske og kulturelle kapital samt uddannelsesmæssige ressourcer har afgørende betydning for i hvilken grad de bruger Skoleintra, og hvordan de dermed aktivt kan bakke op omkring børnenes læring og skoleliv. I forbindelse med implementeringen af AULA anbefaler forvaltningen, at der skal holdes workshops for nyankomne forældre med flere sprog (forældre med børn i basisklasser) samt forældre, der er udfordret i at bruge den digitale kommunikationsplatform. Workshopsene for forældrene holdes på alle skoler i august og september 2019.

Seminarer og foredragsaftener for nyankomne forældre med flere sprog i samarbejde med foreninger

I foråret 2019 nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af Center for dagtilbud og skole, Integrationsteamet og Kultur og Fritid, hvor repræsentanter fra Fritidsvejledningen, åben-skole-playmakeren og tosprogskonsulenten på skoleområdet samt repræsentanter fra Integrationsteamet deltager. Arbejdsgruppen har til formål at indhente praksis eksempler fra andre kommuner, der har gjort sig erfaringer med seminarer og foredrag for nyankomne forældre med flere sprog i samarbejde med foreninger, samt at udvikle et koncept, som skal afprøves på én af skolerne med basishold i skoleåret 2019-2020.

Politisk prioritering

Udvalget skal drøfte, hvorvidt de eksisterende tiltag ift. udvikling af skole-hjem-samarbejdet er dækkende.

Forvaltningen anbefaler, at

Skolerne fortsat udvikler skole-hjem-samarbejdet med fokus på elevernes læring og med udgangspunkt i et ressource-mindset.

Der i forbindelse med implementeringen af AULA holdes workshops for nyankomne forældre med flere sprog, forældre med børn i basisklasser samt forældre, der er udfordret i at bruge den digitale kommunikationsplatform på alle skoler i august og september 2019.

Forvaltningen indhenter viden fra andre kommuner, der har gjort sig erfaringer med seminarer og foredrag for nyankomne forældre med flere sprog i samarbejde med foreninger samt at udvikle et koncept, som skal afprøves på én af skolerne med basishold i skoleåret 2019-2020.

Forvaltningen inddrager de etniske foreninger i Furesø Kommune med input til udviklingen af et øget og mere forpligtende samarbejde med forældre.

MÅL

- Fokus på læringsformer, læringsstile og relationer mellem lærer/elev
- Ekstra-kurser i dansk og matematik
- Lektiehjælp
- To-lærerordning/lærer-pædagog

STATUS

Alsidige læringsmiljøer

Skolerne i Furesø arbejder med udgangspunkt i det fælles læringssyn på at skabe alsidige læringsmiljøer, hvor eleverne får de bedste forudsætninger for at udvikle deres faglige, personlige og sociale kompetencer. Når lærere og pædagoger omsætter det fælles læringssyn, har de bl.a. fokus på læringens tre dynamiske dimensioner:

- Indhold: Forståelse og færdigheder
- Drivkraft: Motivation og engagement
- Samspil: Relationer og interaktioner med omverdenen

Alle tre dimensioner er vigtige ift. elever, der har svært ved indlæring, da de ofte er udfordret på deres motivation og engagement i de fag, de har svært ved. Det er derfor meget afgørende, at de bliver inkluderet i læringsmiljøet og ikke yderligere ekskluderet på baggrund af deres udfordringer. Det er også vigtigt, at skolerne fortsætter med at udvikle den pædagogiske kultur, der har afsæt i et ressource-mindset, hvor de fagprofessionelle tager udgangspunkt i børnenes ressourcer frem for ”mangler”. I afrapporteringen for punkt 3.7

i arbejdsprogrammet fremlægges i december 2018 en plan for Udvalget for Skole og Ungdomsuddannelse om, hvordan skolerne styrker de inkluderende læringsmiljøer på skolerne.

Differentieret undervisningsforløb

Forskningen peger på, at intensive læringsforløb eller turboforløb, der ofte er målrettet elever med indlæringsvanskeligheder, ikke har den ønskede effekt på længere sigt og måske ligefrem en negativ effekt.

Skolerne fokuserer på indsatser i almenundervisningen gennem differentierede og alsidige undervisningsforløb. I Furesø Skolevæsen betyder det i praksis, at lærere og pædagoger løbende tilrettelægger forløb, der løfter de enkelte elever ved fx at dele eleverne i grupper/hold på tværs af årgangen, stiller forskellige opgaver etc. Differentiering i undervisningen har stort fokus på alle syv skoler i kommunen og er et element, der bliver prioriteret højt af både skoleledelse, lærere og pædagoger. Derudover har alle skolerne gode erfaringer med at udbyde spændende og udfordrende valgfag, der både tilgodeser elevernes forskellige faglige forudsætninger og dækker de faglige, sportslige og praksis-musikalske fag. Skolernes ledelser og medarbejdere har fokus på elevernes

faglige progression og på hver årgang holder medarbejderne teammøder, årgangskonferencer mv., hvor de løbende fagligt vurderer og handler på, hvordan eleverne bedst muligt støttes og udfordres. Skolens ressourcepersoner, fx vejledere i fagene og pædagogiske vejledere, inddrages når det er relevant.

Udvikling af elevernes nysgerrighed, ansvar og vedholdenhed

I Fremtidsværkstedet (for alle 6. og 7. klasser i Furesø Kommune) og på Lyngholmsskolen på 9. årgang er læringsmiljøet indrettet efter de didaktiske principper i Future Lab Classroom. Læringsmiljøet er indrettet i fem forskellige læringszoner, hvor det fysiske læringsrum understøtter de didaktiske målsætninger. Der skabes herved tydelighed om, hvad eleverne skal lære i de forskellige fag, og hvordan de selv aktivt kan tage ansvar i selve læringssituationen. Eleverne følges frem til afslutningen af 9. årgang. Elever og lærere fra 9. årgang indgår eksempelvis i fokusgruppeinterviews, hvor det undersøges, hvordan pilotprojektet har skabt forandring i læringsmiljøet i praksis. Det undersøges hvilken effekt det skaber for elevernes faglige progression herunder løft, af elever der har svært ved indlæring, elevernes trivsel og hvilken effekt det får på elevernes prøver og uddannelsesparathedsvurderingen i 9. klasse.

Lektiehjælp

Furesø Ungdomsskole tilbyder kurser i ekstra dansk, matematik og engelsk, dansk som andet sprog, lektiehjælp samt coaching (fokus på udviklingen af personlige kompetencer) for alle unge i Furesø Kommune fra 7. klassetrin. Ungdomsskolen udbyder hvert år et forløb til Marie Kruse Skole på 7. og 9. årgang, hvor eleverne frivilligt tilbydes fire dages sammenhængende kursusforløb med en coach, der underviser om håndtering og redskaber ift. eksamensangst. Skolerne tilbyder lektiehjælp til eleverne gennem lektiecaféer i den understøttende undervisning.

To-lærerordning/lærer-pædagog

Skolerne tilrettelægger lærernes og pædagogernes arbejdstid og opgaveløsning med udgangspunkt i *Fælles forståelse*. Forvaltningen anbefaler, at den brede dialog og forankring fortsætter med henblik på fortsat at sikre bred opbakning til lærernes og pædagogernes arbejdstid og opgaveløsning i skolerne. Skolerne har de seneste år ansøgt Udvalget for skole og ungdomsuddannelse om at afkorte skoledagen ved at konvertere den understøttende undervisning til holddeling/to-lærerordning i undervisningen. Skolerne har ansøgt bl.a. på baggrund af en vurdering af behovet for yderligere undervisningsdifferentiering i de enkelte klasser.

FREMADRETTET PLAN

Skolerne fortsætter med at udvikle alsidige og anvendelsesorienterede læringsmiljøer, herunder åben-skole-forløb, hvor skolernes ledelser og medarbejdere har fokus på differentieret undervisning og inkluderende praksis i almenundervisningen ift. at løfte elever, der har svært ved indlæring.

I foråret 2019 skal der skabes et større kendskab blandt lærere og pædagoger om Ungdomsskolens unikke tilbud ift. målgruppen løft, af elever, der har svært ved indlæring.

Politisk prioritering

Der bør være en opmærksomhed på effekterne af ekstra-kurser uden for almenundervisningen. Forskningen viser

bl.a., at intensive læringsforløb (turboforløb og læringscamps), som giver en skolefaglige effekt for eleverne på kort sigt, men ikke på længere sigt.

Ekstra forløb i dansk og matematik, som tilrettelægges uden for almenundervisningen, kræver ekstra ressourcer ift. både lærerressourcer og administration. Hvis sådanne ekstra kurser fremadrettet skal prioriteres højere på de enkelte skoler, vil midlerne skulle tages fra andre områder i de enkelte skolars budgetter. Der er på skoleområdets samlede budgetter ikke er afsat midler til yderligere opskalering af ekstra kurser i dansk og matematik.

Forvaltningen anbefaler, at

Skolerne fortsat fokuserer på indsatser i almenundervisningen gennem differentieret og alsidige undervisningsforløb ved at tage udgangspunkt i elevernes forudsætninger, herunder løft af elever, der har svært ved indlæring.

Furesø Skolevæsen fortsat skal prioritere at gå nye veje ift. at udvikle kreative og alsidige læringsmiljøer. Det anbefales endvidere, at skolerne udvikler flere anvendelsesorienterede læringsmiljøer, hvor der er plads til elever med ”kloge hænder” inden for de praktisk-musiske fag, hvor eleverne ikke skal måles på karakterer, men hvor elevernes progression inden for fagene, herunder udvikling af personlig og sociale kompetencer, anerkendes.

MÅL

- Øget ledelsesmæssigt fokus, samarbejde og videndeling på tværs af skolerne

STATUS

Siden skolereformen i 2013 har skolerne arbejdet målrettet med læringsledelse, der handler om et øget ledelsesmæssigt fokus på, hvordan lærere og pædagoger tilrettelægger læringsmiljøer og undervisningsforløb, der skaber læring og progression for eleverne jf. den nationale målsætning for folkeskolen om: *at udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan* og *at mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater*. Derudover har skoleledelserne fokus på udmøntningen af det fælles læringssyn for at skabe de bedste forudsætninger for, at eleverne udvikler deres faglige, sociale og personlige kompetencer. Den 2. og 3. oktober 2018 deltog alle skoleledelserne i et årligt strategiseminar med fokus på læringsledelse: ”ledelsen tættere på”, hvor skolerne videndelte på tværs af skolerne om øget ledelsesmæssigt fokus på læringsmiljøerne og elevernes progression. Læringsledelse har endvidere været et tema på de seneste års strategimøder mellem forvaltningen og den enkelte skoleledelse som del af forvaltningens tilsyn med skolerne.

Center for dagtilbud og skole faciliterer møder i den strategiske ledelsesgruppe på skoleområdet, hvor skolelederne videndeler om faglige og strategiske indsatsområder som fx styrkelse af skole-hjem-samarbejdet med nyankomne forældre med flere sprog og forældre med minoritetsbaggrunde samt udmøntningen af det politiske arbejdsprogram.

FREMADRETTET PLAN

I foråret 2019 tilrettelægges processen på møderne i den strategiske ledelsesgruppe på skoleområdet, hvor skolelederne videndeler om erfaringerne og resultater ift. løft af elever med indlæringsvanskeligheder og styrket skole-hjem-samarbejde som led i opfølgningen på strategien for børn og unge med flere sprog.

Politisk prioritering

Udvalget skal drøfte, hvorvidt de allerede eksisterende tiltag og tilbud er dækkende.

Forvaltningen anbefaler, at

Skolerne fastholder fokus på læringsledelse med øget opmærksomhed på den pædagogiske praksis, herunder elevernes progression og udviklingen af alsidige læringsmiljøer, hvor eleverne bliver motiveret for at lære jf. det fælles læringssyn.

